

Oldřich Čapka

V roce 1942 utekl z pracovního tábora totálního nasazení, za což byl následně potrestán půlročním pobytem v koncentračním táboře Oranienburg. Po roce 1948 se zapojil do protikomunistického odboje tím, že pomáhal lidem přecházet přes hranice. Přestože nikdy nedostal do rukou písemnou obžalobu, byl v roce 1951 za členství v odboji odsouzen k 11 letům odnětí svobody. Propuštěn byl po devíti letech na amnestii. Prošel sedmi pevnými kriminály a čtyřmi koncentračními tábory. Poznal hlad, šikanování i korekci. Až po dlouhých devíti letech se dočkal na základě amnestie propuštění.

Pro zajímavost ještě krátký výňatek z rozhovoru, pořizeném s laureátem:

Když jste byl zatčen, bylo Vám 29 let. Myslím, že málokdo z dnešních mladých lidí si vůbec umí představit, že by se jim mohlo stát to, co Vám. Je něco, co byste chtěl mladým lidem vzkázat?

Trochu jsem válku zažil a nechtěl bych, abyste se vy dožili další. Trochu jsem si užil nacistického i komunistického kriminálu. Nechtěl bych, aby se vrátily tyto krvavé doby, a místo vysokých škol se naplnily kriminály a koncentrační tábory. Chcete žít v demokracii? Chcete žít svobodně? Tak něco pro demokracii a svobodu udělejte. Podívejte se po světě a zjistíte, že DEMOKRACIE a SVOBODA jsou vzácnými atributy státního zřízení. Uvědomte si, že jste to Vy, každý z vás, kdo rozhoduje sám o sobě a sám je zodpovědný sobě. Rozhodování a odpovědnost je výsada člověka. Rozhodnete-li se pro svobodu a demokracii, chovejte se podle svého rozhodnutí. Máte hodnotné cíle? Tak na nich pracujte. Není vždy vítězství. Ale i prohra, ale i ta může být prospěšná. My jsme prohráli roky života a mnozí i život sám. Nelituji toho. Nejsem univerzitním profesorem, nejsem významným vědcem, ale mám čisté svědomí a jsem svobodným člověkem.